

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3786/2546

นายธนชาติหรือคนิศหรือสุรัชย์ วิวัฒน์ชาติโจทก์ นางณัฐรดีหรืออารีวรรณ วิวัฒน์ชาติจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 173, ป.พ.พ. มาตรา 1472, ป.พ.พ. มาตรา 1474, ป.พ.พ. มาตรา 1533, ป.พ.พ. มาตรา 1427

ย่อ / หลักกฎหมาย

ประเด็นในการฟ้องหย่าในคดีก่อนมีสาระเป็นเรื่องของสภาพการอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยา แต่เรื่องการขอแบ่งสินสมรสในคดีหลังเป็นการฟ้องเรียกทรัพย์สินโดยมีสาระอยู่ที่ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นสินสมรสหรือไม่ จึงเป็นคนละมูลคดีกันแม้จะมีผลมาจากการฟ้องหย่าแต่ก็หาจำต้องขอแบ่งสินสมรสมากับคดีฟ้องหย่าไม่ ทั้งไม่มีบทกฎหมายใดที่บัญญัติว่าจะต้องฟ้องขอแบ่งสินสมรสมาพร้อมกันกับการฟ้องหย่า ฟ้องแย้งของจำเลยที่ขอแบ่งสินสมรสจึงไม่เป็นฟ้องซ้อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173 วรรคสอง (1) ที่ดินที่จำเลยถือกรรมสิทธิ์รวมกับพี่ชายจำเลย เป็นทรัพย์สินที่มีมาก่อนที่จำเลยจะจดทะเบียนสมรสกับโจทก์ อันถือเป็นสินส่วนตัวของจำเลย และมีการนำไปแลกเปลี่ยนกับที่ดินพิพาท 2 แปลง ทรัพย์สินที่ได้มาใหม่จึงย่อมเป็นสินส่วนตัวของจำเลย เพราะเป็นการได้ที่ดินมาแทนทรัพย์สินเดิม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1472 วรรคหนึ่ง โจทก์นำเงินของโจทก์ไปเป็นเงินดาวน์รถยนต์วอลโว่ในระหว่างที่โจทก์จำเลยยังมีได้หย่าขาดจากกัน ประกอบจำเลยยังได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1474 วรรคสองว่ากรณีเป็นที่สงสัยว่าทรัพย์สินใดเป็นสินสมรสมิใช่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นสินสมรสรถยนต์วอลโว่จึงมีสถานะเป็นสินสมรสซึ่งจำเลยต้องได้รับส่วนแบ่งครึ่งหนึ่ง ตามคำขอท้ายฟ้องแย้งของจำเลย จำเลยขอแบ่งสินสมรสครึ่งหนึ่ง เมื่อรถยนต์วอลโว่เป็นสินสมรสและโจทก์จำเลยหย่ากันแล้วก็ชอบที่จะแบ่งสินสมรสให้โจทก์และจำเลยได้ส่วนเท่ากัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1533 ซึ่งถ้าการแบ่งไม่อาจตกลงกันได้ก็นำสินสมรสออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาแบ่งกันตามส่วน แต่หากไม่สามารถนำรถยนต์สินสมรสมาแบ่งกันได้ก็ให้โจทก์ใช้ค้ำคูณมูลค่าค่าเช่าซื้อที่ชำระไปครึ่งหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์จำเลยจดทะเบียนสมรสกัน เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2538 โจทก์จำเลยอยู่กันที่บ้านเลขที่ 35/2 ซึ่งเป็นบ้านบิดามารดาโจทก์ ะหว่างอยู่กินไม่มีบุตรด้วยกันและมีสินสมรสเป็นที่ดิน 2 แปลง คือที่ดินโฉนดเลขที่ 80253 และที่ดินโฉนดเลขที่ 80354 จำนวนเนื้อที่แปลงละ 17 ตารางวา ต่อมาเมื่อปลายเดือนกรกฎาคม 2539 จำเลยประพฤติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อการเป็นสามีภริยากันอย่างร้ายแรง จำเลยกระทำการทรมาณจิตใจหมิ่นประมาทและเหยียดหยามโจทก์และบุพการีของโจทก์อย่างร้ายแรง โดยนำความเท็จไปแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อต้องการให้โจทก์ได้รับโทษทางอาญา คือจำเลยแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลพญาไท กล่าวหาว่าโจทก์ใช้กำลังประทุษร้าย ใส่กุญแจข้อมือจำเลยทั้งสองข้างและใช้เทียนไขหยดน้ำตาเทียนลงบนร่างกายของจำเลยหลายแห่งขณะจำเลยอยู่ในสภาพเปลือยเปล่า จนเป็นเหตุให้จำเลยได้รับบาดเจ็บพุพองตามร่างกายหลายแห่ง กล่าวหาว่าโจทก์ใช้กำลังตบตีทำร้ายร่างกายและบังคับ

ข่มขืนใจให้จำเลยยื่นเปลือยกายอยู่หน้าเครื่องปรับอากาศเป็นเวลา 7 ชั่วโมงกล่าวหาว่าโจทก์บังคับ
ข่มขืนใจให้จำเลยเปลื้องผ้าขณะนั่งอยู่ในรถยนต์ซึ่งจอดอยู่ที่บริเวณที่จอดรถของห้างสรรพสินค้า
เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว และกล่าวหาว่าโจทก์พกพาอาวุธปืนขนาด .38 ซึ่งเป็นอาวุธของโจทก์
ติดตัวไปในเมืองโดยไม่มีเหตุอันสมควรอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย กับแจ้งข้อหาอื่นอีก 3 กระทั่งซึ่ง
เป็นความเท็จทั้งสิ้น การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นเหตุให้โจทก์ถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลอาญา
นอกจากนี้จำเลยได้แจ้งความดำเนินคดีกับโจทก์ที่สถานีตำรวจภูธรศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยกล่าว
หาว่าโจทก์ใช้อาวุธปืนพยายามฆ่าจำเลยจนทำให้โจทก์ตกเป็นผู้ต้องหา อีกทั้งจำเลยยัง
หมิ่นประมาทเหยียดหยามโจทก์และบุพการีของโจทก์ต่อบุคคลที่สามโดยการให้สัมภาษณ์แก่
ผู้สื่อข่าวและตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และนิตยสารหลายฉบับกล่าวหาว่าครอบครัวโจทก์เป็น
ครอบครัวชั่วช้าเลวทราม อยู่ในครอบครัวของโจทก์เหมือนตกอยู่ในขุมทรก โจทก์เป็นคนกักขฬะ
อันเป็นการดูถูกหมิ่นประมาทและเหยียดหยามโจทก์และบุพการีของโจทก์อย่างร้ายแรง โจทก์ไม่
สามารถอยู่กินเป็นสามีภริยากับจำเลยได้ โจทก์ได้บอกกล่าวขอหย่าและแบ่งสินสมรสกับจำเลยแล้ว
แต่จำเลยไม่ยินยอม โจทก์ไม่ประสงค์จะอยู่กินฉันสามีภริยากับจำเลย ขอให้ศาลพิพากษาให้โจทก์
และจำเลยหย่าขาดจากกัน ให้จำเลยไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์ หากจำเลยไม่ไปให้ถือเอา
คำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยและให้จำเลยจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนด
เลขที่ 80353 และเลขที่ 80354 ตำบลบางเขน อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ให้โจทก์ครึ่งหนึ่ง
หากจำเลยไม่ไปโอนกรรมสิทธิ์ก็ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยหรือหากไม่
สามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้ให้จำเลยชำระราคาเป็นเงินจำนวน 600,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยใน
อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาจนกว่าจำเลยจะชำระให้
แก่โจทก์เสร็จสิ้นจำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยยอมรับว่าได้จดทะเบียนสมรสกับโจทก์และ
อยู่กินฉันสามีภริยากับโจทก์ที่บ้านบิณฑามารดาของโจทก์จริง แต่โจทก์ไม่ปฏิบัติตัวเป็นสามีที่ดี ไม่
รับผิดชอบในการอุปการะเลี้ยงดูจำเลย ไม่ยกย่องให้เกียรติจำเลยในฐานะภริยา
ใช้กำลังประทุษร้ายจำเลยตลอดมา ที่ดินสองแปลงที่โจทก์อ้างเป็นสินสมรสนั้นความจริงแล้วเป็น
สินส่วนตัวของจำเลยที่รับการยกให้จากนางสุกัญญา นาควิเชียรเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2519 โดย
จำเลยเป็นเจ้าของรวมกับนายวุฒิชัย จตุทอง คือที่ดินโฉนดเลขที่ 80358 ต่อมาเมื่อนางนวลนิตย์
จตุทอง มารดาจำเลยมีความประสงค์จะสร้างอาคารอพาร์ทเมนต์บนที่ดินดังกล่าวเพื่อให้คนเช่า
อาศัย จึงได้ตกลงแลกเปลี่ยนที่ดินกันโดยจำเลยโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 80358 เฉพาะส่วนของจำเลย
ให้แก่นางนวลนิตย์แล้ว นางสาวนิรมล จตุทอง พี่สาวจำเลยได้โอนที่ดินสองแปลง โฉนดเลขที่
80353 และ 80354 รวมเนื้อที่ 34 ตารางวา ให้แก่จำเลยโดยทำเป็นสัญญาซื้อขาย แต่ความจริงแล้ว
ไม่มีการชำระราคาที่ดินกัน ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงจึงเป็นสินส่วนตัวของจำเลยไม่ใช่สินสมรส
โจทก์ไม่มีสิทธิขอแบ่ง นอกจากนี้จำเลยให้การปฏิเสธว่าไม่เคยประพฤติตนอันเป็นปฏิกิริยาต่อการ
เป็นสามีภริยากับโจทก์ ไม่เคยดูหมิ่นเหยียดหยามโจทก์และบุพการีของโจทก์โดยการให้สัมภาษณ์
หนังสือพิมพ์ว่าครอบครัวของโจทก์เป็นครอบครัวชั่วช้าเลวทราม แต่จำเลยยอมรับว่าเคยไป
แจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่าโจทก์ได้ใช้กำลังประทุษร้ายและทรมาณจำเลยตาม
คำฟ้องจริง จำเลยได้ยื่นฟ้องหย่ากับโจทก์ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง จำเลยไม่ประสงค์จะ
อยู่กินเป็นสามีภริยากับโจทก์อีกต่อไป จำเลยขอฟ้องแย้งว่าระหว่างอยู่กินกับโจทก์ โจทก์ไม่เคย
ประกอบอาชีพใดและไม่เคยอุปการะเลี้ยงดูจำเลย ระหว่างอยู่กินฉันสามีภริยามีทรัพย์สินที่เป็น
สินสมรสรวมกันคือรถยนต์จี๊ปเชโรกี หมายเลขทะเบียน 1 ข - 5225 กรุงเทพมหานคร

ราคาประมาณ 500,000 บาท รถยนต์วอลโว่ รุ่น 960 หมายเลขทะเบียน 6 ข - 5797 กรุงเทพมหานคร ราคาประมาณ 1,500,000 บาท และกล้องถ่ายรูปเลก้า 1 กล้องพร้อมอุปกรณ์ราคาประมาณ 200,000 บาท นอกจากนี้ยังมีของหมั้นคือ แหวนเพชร 1 วง ราคาประมาณ 250,000 บาท สร้อยคอทองคำหนัก 2 บาท ราคาประมาณ 10,000 บาท ซึ่งฝ่ายโจทก์มอบให้แก่จำเลย แต่โจทก์เก็บไว้ โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องคืนให้จำเลยขอให้บังคับโจทก์แบ่งสินสมรสให้แก่จำเลย ครั้งหนึ่งคิดเป็นเงิน 1,100,000 บาท และคืนทรัพย์สินที่เป็นของหมั้นให้แก่จำเลย หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทนคิดเป็นเงิน 310,000 บาท โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ฟ้องแย้งจำเลยเป็นฟ้องซ้อนกับคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 984/2539 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ในคดีดังกล่าวจำเลยฟ้องหย่าเพียงอย่างเดียวไม่ได้ขอแบ่งสินสมรส ฟ้องแย้งของจำเลยเป็นความเท็จทั้งสิ้น รถยนต์จี๊ปและรถยนต์วอลโว่ไม่ใช่สินสมรส บิดามารดาโจทก์เป็นผู้ผ่อนชำระเพียงแต่ยืมชื่อโจทก์เป็นผู้ครอบครองแทน บิดามารดาโจทก์ได้ขายสิทธิตามสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จี๊ปให้แก่บุคคลภายนอก ก่อนที่จำเลยจะหนีออกไปจากบ้านโจทก์ ส่วนกล้องถ่ายรูปเลก้าไม่มีทรัพย์สินนี้แต่อย่างใด รถยนต์วอลโว่ปัจจุบันบิดามารดาโจทก์ยังเป็นผู้ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ ส่วนทรัพย์สินที่เป็นของหมั้นตามฟ้องแย้งเป็นความเท็จ โจทก์ไม่เคยนำมาจากจำเลยจึงไม่มีหน้าที่ต้องคืนให้ ขอให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ ส่วนฟ้องแย้งพิพากษาให้โจทก์แบ่งกรรมสิทธิ์ในรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 6 ข-5797 กรุงเทพมหานคร ให้จำเลยครั้งหนึ่ง หากไม่สามารถแบ่งได้ให้นำออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันคนละครึ่ง ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงินสินสมรสจำนวน 928,211.83 บาท แก่จำเลย นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังเป็นยุติว่า โจทก์จำเลยเป็นสามีภริยากันโดยจดทะเบียนสมรสกันถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อปี 2538 ต่อมาเมื่อปี 2540 จำเลยได้ฟ้องหย่าโจทก์ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ก่อนที่โจทก์จะฟ้องหย่าขอหย่าจากจำเลยในคดีนี้ และคดีดังกล่าวนี้คู่ความตกลงกันทำสัญญาประนีประนอมหย่าขาดจากกัน และศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีคำพิพากษาตามยอม คดีถึงที่สุดแล้ว คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ในประการแรกว่า คำฟ้องแย้งของจำเลยเป็นฟ้องซ้อนหรือไม่ โจทก์ฎีกาว่าคดีทั้งสองเป็นคู่ความเดียวกันและฟ้องหย่าเหมือนกัน จำเลยฟ้องแย้งขอแบ่งสินสมรสเกี่ยวกับการฟ้องหย่า จึงมีมูลคดีเดียวกันที่จำเลยจะต้องฟ้องไปพร้อมกับคดีที่จำเลยฟ้องหย่าโจทก์ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เห็นว่า ประเด็นเรื่องฟ้องหย่านั้นในคดีที่จำเลยเป็นฝ่ายฟ้องหย่า คู่ความตกลงทำสัญญาประนีประนอมหย่าขาดจากกันและศาลในคดีดังกล่าวมีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมจนคดีถึงที่สุด และในคดีนี้คู่ความได้ตกลงสละประเด็นดังกล่าวตั้งแต่ก่อน ศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษาแล้ว จึงไม่มีประเด็นเรื่องฟ้องหย่าในคดีนี้ คงมีข้อพิจารณาเรื่องคำฟ้องแย้งขอแบ่งสินสมรสว่าเป็นมูลคดีเดียวกันที่จำเลยจะต้องฟ้องไปพร้อมกับคดีที่จำเลยเป็นฝ่ายฟ้องหย่าหรือไม่ เห็นว่า ประเด็นในการฟ้องหย่ามีสาระเป็นเรื่องของสภาพการอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาแต่เรื่องการขอแบ่งสินสมรสเป็นคดีฟ้องเรียกทรัพย์สินโดยมีสาระอยู่ที่ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นสินสมรสหรือไม่ จึงเป็นคนละมูลคดีกัน แม้จะมีผลมาจากการฟ้องหย่า แต่ก็หาจำต้องขอแบ่งสินสมรสมากับคดีฟ้องหย่าไม่ นอกจากนี้ก็ไม่มีบทกฎหมายใดที่บัญญัติว่าจะต้องฟ้องขอแบ่งสินสมรสมาพร้อมกันกับการฟ้องหย่าดังที่โจทก์กล่าวอ้างในฎีกา ฟ้องแย้งของจำเลยขอแบ่งสินสมรสจึงไม่เป็นฟ้องซ้อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 173 วรรคสอง (1)

ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในประการต่อไปมีว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 80353 และ 80354 เอกสารหมาย จ.3 จ.4 และรถยนต์วอลโว่เป็นสินสมรสหรือไม่ สำหรับที่ดิน 2 แปลงดังกล่าว โจทก์มีพลตรีปัญญา วิวัฒนชาติ และนางสุริยนา วิวัฒนชาติ บิดามารดาของโจทก์มาเบิกความว่า ที่ดินทั้งสองแปลงดังกล่าว มารดาจำเลยเป็นผู้บอกขาย บิดามารดาโจทก์จึงรับซื้อไว้ โดยตั้งใจยกให้เป็นสินสมรสแก่โจทก์และจำเลย แต่ในวันทำการโอนกลับมีการใส่ชื่อจำเลยแต่ผู้เดียวเพราะในวันดังกล่าวตัวโจทก์ป่วยจึงไม่ได้ไปร่วมรับโอนด้วยฝ่ายจำเลยมีตัวจำเลยและมารดาจำเลยมานำสืบว่าที่ดินทั้งสองแปลงเป็นสินส่วนตัวของจำเลยโดยมีความเป็นมาว่าที่ดินทั้งสองแปลงเดิมเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ 27832 เอกสารหมาย ล.20 ซึ่งนางเพ็ญ แซ่ตัน ยายจำเลยซื้อจากผู้อื่นเพื่อแบ่งให้แก่บุตรทุกคน ในชั้นแรกได้ใส่ชื่อนางสาวสุกัญญาน้ำจำเลยเป็นผู้ถือครอง ครั้นปี 2519 จึงได้มีการตกลงแบ่งแยกโฉนดเป็นหลายแปลง มารดาจำเลยได้สิทธิมารวม 5 แปลง คือโฉนดเลขที่ 80353, 80354, 80355, 80356 และ 80358 ตามเอกสารหมาย ล.21 ถึง ล.25 ซึ่งมารดาจำเลยได้ใส่ชื่อจำเลยเป็นผู้ถือครองที่ดินแปลงโฉนดเลขที่ 80358 เอกสารหมาย ล.25 ร่วมกับนายวุฒิชัย จตุทอง ผู้เป็นพี่ชายจำเลย ส่วนอีก 4 แปลงได้ใส่ชื่อเป็นของเด็กหญิงนิรมล จตุทอง พี่สาวจำเลย ต่อมาเมื่อเดือนเมษายน 2538 มารดาจำเลยได้นำโฉนดเลขที่ 80358 เอกสารหมาย ล.25 ไปจำนองแก่ธนาคารเพื่อกู้เงินมาทำธุรกิจสร้างอพาร์ทเมนต์ให้คนเช่าบนที่ดินแปลงดังกล่าวหลังจำเลยแต่งงานอยู่กับโจทก์ ปรากฏว่าโจทก์จำเลยมาเรียกร้องให้มารดาจำเลยจ่ายค่าผลประโยชน์ เฉพาะโจทก์ยังมาทำการข่มขู่หลายครั้ง บางครั้งยังกล่าวหาว่ามารดาจำเลยโกงจำเลย มารดาจำเลยเกรงจะเกิดปัญหาจึงประสงค์จะถอนชื่อจำเลยจากโฉนดที่ดินเลขที่ 80358 เอกสารหมาย ล.25 แต่เมื่อปรึกษากับเจ้าหน้าที่ของธนาคารเจ้าหนี้แล้วได้รับคำแนะนำว่าให้ทำนิติกรรมอำพรางเป็นการซื้อขายแทนการแลกเปลี่ยน จึงได้มีการดำเนินการตามที่ได้รับคำแนะนำ โดยไม่มีการชำระเงินกันจริง เห็นว่า จำเลยนำสืบถึงความเป็นมาของที่ดินอย่างเป็นเรื่องราวและมีหลักฐานเมื่อพิจารณาประกอบสัญญาขายที่ดิน 2 ฉบับ เกี่ยวกับที่ดินทั้ง 3 แปลงซึ่งทำการโอนกันในวันเดียวกัน คือวันที่ 25 มิถุนายน 2539 แล้ว กรณีมีเหตุน่าเชื่อว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่จำเลยนำสืบ คือ เป็นการแลกเปลี่ยนที่ดินกัน เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าที่ดินแปลงโฉนดเลขที่ 80358 ที่จำเลยถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับพี่ชายจำเลย เป็นทรัพย์สินที่มีมาก่อนที่จำเลยจะจดทะเบียนสมรสกับโจทก์ อันถือเป็นสินส่วนตัวของจำเลย และมีการนำไปแลกเปลี่ยนกับที่ดินพิพาท 2 แปลง ทรัพย์สินที่ได้มาใหม่จึงย่อมเป็นสินส่วนตัวของจำเลย เพราะเป็นการได้ที่ดินมาแทนทรัพย์สินเดิม ทั้งนี้ ตามนัยแห่งบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1427 วรรคหนึ่ง..... ส่วนเรื่องรถยนต์วอลโว่ตามที่จำเลยฟ้องแย้งนั้น โจทก์มีบิดามารดาโจทก์มาเบิกความถึงเรื่องราวความเป็นมาว่า ก่อนโจทก์จะจดทะเบียนสมรสกับจำเลย บิดาโจทก์ได้ซื้อรถยนต์มิตซูบิชิให้โจทก์ไว้ใช้ขับไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ภายหลังโจทก์ได้ขายรถคันดังกล่าวไป แล้วนำเงินที่ขายได้ไปวางเงินดาวน์เป็นค่าเช่าซื้อรถจี๊ปเซโรก็โดยมารดาโจทก์เป็นผู้ค้าประกันและผ่อนชำระค่างวด ตามเอกสารหมาย จ.5 เพราะโจทก์ยังไม่มีงานทำ ต่อมาโจทก์ขับรถคันดังกล่าวไปประสบอุบัติเหตุ เมื่อซ่อมแล้วจึงได้ขายต่อไปในเดือนกรกฎาคม 2539 แล้วนำเงินที่ขายได้กับที่โจทก์ได้รับการคืนเงินจากการซื้อที่ดินที่จังหวัดสระบุรีจำนวน 250,000 บาท ไปวางเป็นเงินดาวน์ ค่าเช่าซื้อรถยนต์วอลโว่ เงินดังกล่าวบิดามารดาโจทก์มอบให้โจทก์ก่อนที่โจทก์จะพบกับจำเลยจำนวน 500,000 บาท โดยเงินอีกครั้งหนึ่งโจทก์นำไปซื้อแหวนหมั้นให้กับจำเลย ส่วนผู้ชำระค่างวดและค่าประกันการเช่าซื้อรถยนต์วอลโว่คงเป็นมารดาโจทก์เช่นเดิม ตามหลักฐานเอกสารหมาย จ.6 ถึง จ.8 ฝ่าย

จำเลยมีตัวจำเลยมาเบิกความว่า เป็นผู้ซื้อรถจักรยานยนต์ตามหนังสือคำประกันเอกสารหมายเลข.14 และจะเป็นผู้ผ่อนชำระค่างวดปัจจุบันทางบริษัทให้ผู้เช่าซื้อได้ฟ้องโจทก์และจำเลยให้ชำระราคารถจักรยานยนต์ดังกล่าว เห็นว่า นอกจากเหตุผลดังที่ศาลล่างทั้งสองได้กล่าวแล้วโดยมีหลักฐานตามที่จำเลยอ้างส่งหาใช้สนับสนุนเอาเองไม่ จากหลักฐานตามบัญชีธนาคารที่โจทก์จำเลยเปิดร่วมกันตามเอกสารหมายเลข.17 ปรากฏมีรายการถอนเงินจากบัญชีจ่ายเมื่อสิ้นเดือนตามจำนวนที่ใกล้เคียงกับค่างวดรวม 3 งวด ถือได้ว่าจำเลยมีส่วนร่วมชำระค่าเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ ทั้งจำเลยเป็นผู้ค้าประกันการเช่าซื้อ และรถจักรยานยนต์ก็เช่าซื้อเข้ามาในระหว่างสมรสแล้ว ยังมีเหตุผลอื่นอีกว่า บิดามารดาโจทก์มาเบิกความเกี่ยวกับการเช่าซื้อรถจักรยานยนต์แต่เพียงลอย ๆ ที่สำคัญคือบิดาโจทก์เบิกความตอบนายโจทก์ว่ามารดาโจทก์เป็นผู้ค้าประกันและชำระค่าเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ดังกล่าว ต่อเมื่อนายจำเลยนำหลักฐานมาถามค้านจึงได้ยอมรับว่าความจริงแล้ว ผู้ค้าประกันคือจำเลย ทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ ส่วนมารดาโจทก์ก็เบิกความเพียงว่าโจทก์ขายรถยนต์มิตซูบิชิแล้วไปดาวน์รถจักรยานยนต์จำนวน 300,000 บาท ผ่อนชำระอีกเดือนละ 27,000บาท ตามสัญญาเช่าซื้อเอกสารหมายเลข จ.5 โดยไม่มีรายละเอียดว่าใครเป็นผู้ค้าประกัน และใครเป็นผู้ชำระค่างวดอย่างไร พยานหลักฐานของโจทก์ในประการนี้จึงมีน้ำหนักน้อยกว่าพยานหลักฐานของจำเลย ดังนั้นเมื่อข้อเท็จจริงได้ความจากพยานโจทก์ว่าโจทก์นำเงินที่ขายรถจักรยานยนต์ไปเป็นเงินดาวน์รถยนต์มิตซูบิชิในระหว่างที่โจทก์จำเลยยังมิได้หย่าขาดจากกัน ประกอบจำเลยยังได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1474 วรรคสอง ว่ากรณีเป็นที่สงสัยว่าทรัพย์สินใดเป็นสินสมรสหรือไม่ใช้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นสินสมรส รถยนต์มิตซูบิชิจึงมีสถานะเป็นสินสมรสซึ่งจำเลยต้องได้รับส่วนแบ่งครึ่งหนึ่ง ที่โจทก์ฎีกาว่าศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาไม่ชอบเพราะพิพากษาให้โจทก์ชำระเงินแทนการนำรถยนต์มิตซูบิชิออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันตามที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาและจำเลยมิได้เป็นฝ่ายอุทธรณ์ เห็นว่า ตามคำขอท้ายฟ้องแย้งของจำเลย จำเลยขอแบ่งสินสมรสครึ่งหนึ่งเมื่อรับฟังว่ารถยนต์มิตซูบิชิเป็นสินสมรสและโจทก์จำเลยหย่ากันแล้วก็ชอบที่จะแบ่งสินสมรสให้โจทก์และจำเลยได้ส่วนเท่ากัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1533ซึ่งถ้าการแบ่งไม่อาจตกลงกันได้ก็ให้นำสินสมรสออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาแบ่งกันตามส่วน แต่หากไม่สามารถนำรถยนต์มิตซูบิชิมาแบ่งกันได้ ให้โจทก์ใช้ค้ำมัดค่าเช่าซื้อที่ชำระไปครึ่งหนึ่ง แม้จะปรากฏว่าโจทก์ชำระค่าเช่าซื้อไป 1,856,423.66 บาท แต่จำเลยเรียกร้องมูลค่ารถยนต์เพียงครึ่งหนึ่งของมูลค่า 1,500,000 บาท จึงเห็นควรใช้ราคาตามคำขอที่จำเลยฟ้องแย้งเป็นเกณฑ์ เมื่อแบ่งกันคนละครึ่งแล้ว ส่วนของจำเลยจึงคิดเป็นเงินจำนวน 750,000 บาท ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้นบางส่วน"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้โจทก์แบ่งสินสมรสรถยนต์คันหมายเลขทะเบียน 6 ซ-5797กรุงเทพมหานคร ให้จำเลยครึ่งหนึ่ง ถ้าการแบ่งไม่อาจตกลงกันให้นำรถยนต์คันดังกล่าวออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันคนละครึ่ง หากไม่สามารถนำรถยนต์มาแบ่งกันได้ให้โจทก์คืนสินสมรสส่วนนี้เป็นเงิน 750,000 บาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

องค์คณะ

เกรียงชัย จิงจตุรพิธ · ประสพสุข บุญเดช · สมชัย เกษขุมพล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3786/2546>